HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 decembrie 2009 *

În cauza C-409/05,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 14 noiembrie 2005,

Comisia Europeană, reprezentată de doamna C. Cattabriga, precum și de domnii D. Triantafyllou, H. Støvlbæk și G. Wilms, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Elene, reprezentată de doamnele A. Samoni-Rantou și E.-M. Mamouna, precum și de domnul K. Boskovits, în calitate de agenți,

pârâtă,

* Limba de procedură: greaca.

susținută de:

Regatul Danemarcei, reprezentat de domnul J. Bering Liisberg, în calitate de agent,

Republica Italiană, reprezentată de domnul I. Braguglia, în calitate de agent, asistat de G. De Bellis, avvocato dello Stato, cu domiciliul ales în Luxemburg,

Republica Portugheză, reprezentată de doamna C. Guerra Santos, precum și de domnii L. Inez Fernandes și J. Gomes, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de domnul J. Heliskoski și de doamna A. Guimaraes-Purokoski, în calitate de agenți,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits și doamna C. Toader, președinți de cameră, domnii C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (raportor), M. Ilešič, J. Malenovský și U. Lõhmus, judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 noiembrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă formulată, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin refuzul de a proceda la calculul și la plata resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisie, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților (JO L 155, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996 (JO L 175, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1552/89"), până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000, privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților (JO L 130, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 184).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

2 Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 88/376/CEE, Euratom a Consiliului din 24 iunie 1988 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților (JO L 185, p. 24, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 62) și articolul 2 alineatul (1) din Decizia 94/728/CE, Euratom a Consiliului din 31 octombrie 1994 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene (JO L 293, p. 9) prevăd:

„Veniturile următoare constituie resurse proprii înscrise în bugetul Comunităților:

[…]

(b) taxe ale Tarifului vamal comun și alte taxe stabilite sau de stabilit de către instituțiile Comunităților privind schimburile cu țările nemembre și taxe vamale asupra produselor prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului;

[…]”

3 Articolul 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar") prevede:

„(1) Drepturile legal datorate la apariția unei datorii vamale se bazează pe Tariful vamal al Comunităților Europene.

[…]

(3) Tariful vamal al Comunităților Europene cuprinde:

(a) Nomenclatura combinată a mărfurilor;

[…]

(c) ratele și alte elemente de taxare aplicabile în mod normal mărfurilor cuprinse în Nomenclatura combinată în ceea ce privește:

— drepturile vamale

[…]

(d) măsurile tarifare preferențiale cuprinse în acorduri pe care le-a încheiat Comunitatea cu anumite țări sau grupuri de țări și care prevăd acordarea tratamentului tarifar preferențial;

(e) măsurile tarifare preferențiale adoptate unilateral de Comunitate pentru anumite țări, grupuri de țări sau teritorii;

(f) măsurile autonome de suspendare, care prevăd o reducere sau o exonerare de drepturi de import aferente anumitor mărfuri;

(g) alte măsuri tarifare prevăzute de legislația comunitară.

[…]”

4 Articolul 217 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede:

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de

îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrierea în evidența contabilă).

[…]”

5 În cadrul punerii la dispoziția Comisiei a resurselor proprii ale Comunităților, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Regulamentul nr. 1552/89, aplicabil în perioada în discuție în prezenta cauză până la 30 mai 2000. Acest regulament a fost înlocuit de la 31 mai 2000 de Regulamentul nr. 1150/2000, care procedează la codificarea Regulamentului nr. 1552/89 fără modificarea conținutului acestuia.

6 Articolul 2 din Regulamentul nr.1552/89 prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 88/376/CEE, Euratom se constată de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de regulamentul vamal privind înregistrarea sumei cuvenite și notificarea debitorului.

(1a) Data stabilită la care se referă dispozițiile din alineatul (1) trebuie să fie data înregistrării, prevăzută de regulamentul vamal.

[…]” [traducere neoficială]

7 Articolul 9 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Conform procedurii definite la articolul 10, fiecare stat membru înscrie resursele proprii în creditul contului deschis în acest scop în numele Comisiei la trezoreria sa sau la organismul pe care l-a desemnat.

Contul se menține fără a se plăti taxe.” [traducere neoficială]

8 În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„După deducerea cu 10 % sub formă de cheltuieli de încasare, conform articolului 2 alineatul (3) din Decizia 88/376/CEE, Euratom, înregistrarea resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din decizia menționată trebuie făcută cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 a celei de a doua luni următoare aceleia în care s-a constatat dreptul, conform articolului 2 din prezentul regulament.

[…]” [traducere neoficială]

9 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„Orice întârziere în intrările în conturi prevăzută la articolul 9 alineatul (1) are drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi la o rată egală cu rata dobânzii aplicate finanțărilor pe termen scurt în ziua scadenței pe piața monetară a statului

membru, majorată cu două puncte. Această rată este majorată cu 0,25 puncte pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se aplică întregii perioade de întârziere.” [traducere neoficială]

10 În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 se abrogă.

Trimiterile la acest regulament trebuie înțelese ca fiind trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondențe din anexă, partea A.”

11 Astfel, cu excepția împrejurării că Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, Regulamentul nr. 1150/2000 fac trimitere la Decizia 88/376 și, respectiv, la Decizia 94/728, articolele 2 și 9-11 din aceste două regulamente sunt, în esență, identice.

12 Rata de 10 % prevăzută la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000 a fost majorată la 25 % prin Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 253, p. 42, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 206).

13 Punctul 1 din motivarea deciziei menționate prevede:

„Consiliul European care s-a întrunit la Berlin la 24 și 25 martie 1999 a hotărât, *inter alia*, că sistemul de resurse proprii al Comunităților trebuie să fie echitabil, transparent, eficient, simplu și bazat pe criteriul care exprimă cel mai bine capacitatea de contribuție a fiecărui stat membru."

14 Regulamentul (CE) nr. 150/2003 al Consiliului din 21 ianuarie 2003 privind suspendarea drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO L 25, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 15, p. 71), adoptat pe baza articolului 26 CE, prevede în considerentul (5):

„Pentru a se ține seama de protecția secretului militar al statelor membre, este necesar să se prevadă proceduri administrative specifice pentru acordarea beneficiului suspendării drepturilor. O declarație a autorității competente din statul membru ale cărui forțe armate sunt destinatare ale armamentului sau ale echipamentelor militare, care ar putea, de asemenea, să îndeplinească rolul de declarație vamală în sensul Codului vamal, ar constitui o garanție corespunzătoare a îndeplinirii condițiilor cerute. Declarația ar lua forma unui certificat. Este necesar să se precizeze forma pe care trebuie să o ia aceste certificate și să se prevadă, de asemenea, posibilitatea de a întocmi declarația cu ajutorul tehnicilor de prelucrare a datelor."

15 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament stabilește condițiile necesare pentru suspendarea autonomă a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare importate din țări terțe de către autoritățile însărcinate cu apărarea militară ale statelor membre sau în numele acestora."

16 Articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„Fără a aduce atingere alineatului (1), din motive de secret militar, certificatul și mărfurile importate pot fi prezentate altor autorități desemnate în acest scop de către statul membru importator. În acest caz, autoritatea competentă care emite certificatul transmite în fiecare an autorităților vamale din statul său membru, înainte de 31 ianuarie și 31 iulie, un raport de sinteză cu privire la importurile în cauză. Raportul acoperă o perioadă de șase luni imediat premergătoare lunii în cursul căreia a fost prezentat raportul. Acesta precizează numărul și data emiterii certificatelor, data importului și valoarea totală, precum și greutatea brută a produselor importate împreună cu certificatele."

17 În conformitate cu articolul 8, Regulamentul nr. 150/2003 se aplică de la 1 ianuarie 2003.

Procedura precontencioasă

18 Prin scrisoarea de punere în întârziere din 17 octombrie 2003, Comisia a inițiat procedura de încălcare în privința Republicii Elene și a solicitat acestui stat membru să procedeze la calculul și la plata resurselor proprii care nu fuseseră plătite în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, aferente importurilor în litigiu, precum și la plata dobânzilor de întârziere legate de acestea.

19 În răspunsul său din 18 august 2003 referitor la procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiată la 21 decembrie 2001 pentru aceleași fapte, răspuns transmis, cu toate acestea, la 24 octombrie 2003, Republica Elenă a susținut că articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE o autoriza să scutească de taxe vamale importurile de material militar în scopul protejării intereselor esențiale ale siguranței sale.

20 După ce a luat cunoștință de acest răspuns, Comisia a emis, la 18 octombrie 2004, un aviz motivat prin care invita acest stat membru să ia măsurile necesare pentru a se conforma în termen de două luni de la primirea acestuia. Statul membru menționat a răspuns la 18 februarie 2005, reiterând și precizând considerațiile prezentate anterior.

21 Ținând seama de elementele astfel furnizate de Republica Elenă, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

22 Prin Ordonanța din 13 septembrie 2007 președintele Curții a admis intervenția Regatului Danemarcei, a Republicii Italiene, a Republicii Portugheze și a Republicii Finlanda, în susținerea concluziilor Republicii Elene.

Cu privire la acțiune

Cu privire la admisibilitate

23 Mai întâi, Republica Elenă ridică o excepție de inadmisibilitate în considerarea unui viciu de formă care ar afecta acțiunea, și anume alegerea unei căi legale eronate. Acest stat membru explică faptul că, întrucât el a invocat articolul 296 CE pentru a nu plăti taxele vamale corespunzătoare importurilor în litigiu de material militar, Comisia nu era îndrituită să introducă prezenta acțiune în temeiul articolului 226 CE, ci era obligată să utilizeze procedura specială prevăzută la articolul 298 al doilea paragraf CE.

24 Se impune, cu toate acestea, să se constate că, deși Republica Elenă invocă această excepție de inadmisibilitate în cadrul memoriului în apărare, ea nu formulează totuși concluzia corespunzătoare decât în duplică, astfel încât, în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul de procedură al Curții, această excepție trebuie declarată inadmisibilă în măsura în care reclamanta a fost privată de posibilitatea de a o combate.

25 Independent de considerațiile referitoare la regulamentul de procedură, trebuie subliniat că, prin intermediul prezentei acțiuni, obiectivul Comisiei este de a obține constatarea unei neîndepliniri a obligațiilor prevăzute la articolele 2 și 9-11 din Regulamentele nr. 1552/89 și 1150/2000. Articolul 298 CE nu ar avea vocația de a se aplica decât dacă Comisia ar fi pretins că un stat membru abuzează de competențele prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE.

26 În al doilea rând, în cursul ședinței, agentul guvernului elen a ridicat o excepție de inadmisibilitate argumentând că acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor nu permite obținerea unei decizii a Curții prin care să se impună statului membru adoptarea unor anumite măsuri.

27 În această privință, este suficient a sublinia că rezultă din însuși modul de redactare a cererii introductive formulate de Comisie că aceasta din urmă s-a limitat să solicite constatarea pretinsei neîndepliniri a obligațiilor, fără a solicita Curții să impună statului membru în cauză anumite măsuri.

28 În consecință, acțiunea Comisiei trebuie declarată admisibilă.

Cu privire la fond

Argumentele părților

29 Comisia arată că în mod eronat se întemeiază Republica Elenă pe articolul 296 CE pentru a refuza plata taxelor vamale, întrucât perceperea acestora nu amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

30 Cu titlu preliminar, Comisia arată că nu contestă poziția geografică specifică a Republicii Elene, ci necesitatea, pentru acest stat membru, de a scuti de taxe vamale importul de material militar în scopul de a proteja interesele esențiale ale siguranței sale.

31 Comisia consideră că măsurile care consacră derogări sau excepții, precum, printre altele, articolul 296 CE, trebuie interpretate strict. Astfel, statul membru în cauză, care pretinde aplicarea acestui articol, ar trebui să demonstreze îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de acesta din urmă în cazul în care înțelege să deroge de la articolul 20 din Codul vamal comunitar, fondat pe articolul 26 CE, și, în consecință, de la Tariful vamal comun aplicabil importurilor în discuție.

32 Comisia susține că revine autorităților elene sarcina de a proba în mod concret și circumstanțiat că perceperea taxelor vamale la importul în discuție în prezenta cauză amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

33 În această privință, nu ar constitui o asemenea probă creșterea stocurilor de material militar sau modernizarea acestuia și diminuarea sensibilă a resurselor afectate programului de înzestrare și nici volumul cheltuielilor „de apărare” invocate care nu se referă la date relevante probate.

34 Comisia evidențiază că argumentarea Republicii Elene referitoare la temerea divulgării unor informații care să afecteze secretul militar în cadrul procedurilor de control este fără temei în măsura în care, pe de o parte, oricine poate accesa, pe internet, informații detaliate privind, de exemplu, tipul de arme care a fost exportat către pârâtă și în care, pe de altă parte, obiectul prezentei proceduri de încălcare este limitat la principiul însuși al plății taxelor vamale. Comisia precizează de asemenea că, în orice caz, aplicarea regimului vamal comunitar implică intervenția agenților, comunitari și naționali, care sunt ținuți de o obligație de confidențialitate, în situația prelucrării unor date sensibile.

35 Comisia apreciază că argumentul dedus din faptul că inacțiunea sa, după inițierea, împotriva Republicii Elene, a procedurii de încălcare privind importul de material de uz deopotrivă civil și militar, arată că a renunțat implicit la urmărirea încălcării respective în prezenta cauză nu poate fi primit. Astfel, acest stat membru nu poate invoca o atingere adusă principiului protecției încrederii legitime considerând că această inacțiune ar caracteriza acceptarea de către Comisie a scutirii respective în prezenta cauză, întrucât cele două proceduri, deși prezintă puternice similitudini, sunt totuși diferite, iar Comisia dispune de o largă putere discreționară în materia acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

36 Comisia adaugă că Regulamentul nr. 150/2003 își află temeiul juridic direct în articolul 26 CE, referitor la stabilirea taxelor vamale, iar nu în articolul 296 CE, care, chiar în cadrul noii reglementări, nu ar putea fonda scutirea în cauză.

37 Neperceperea taxelor vamale în discuție determină, potrivit Comisiei, o inegalitate între statele membre din perspectiva contribuțiilor lor respective la bugetul comunitar. Această nepercepere ar demonstra, din partea acestui stat membru, o nerespectare a obligațiilor sale de cofinanțare solidară a bugetului comunitar.

38 În sfârșit, Comisia apreciază că rambursarea taxelor vamale către statele membre care aplică în mod corect Tariful vamal comun nu poate remedia inegalitatea de tratament bugetar ale cărei victime au fost. Astfel, Comisia, în calitatea sa de gardian al tratatelor, nu poate lăsa să persiste o asemenea încălcare a legislației comunitare în detrimentul bugetului comunitar.

39 Republica Elenă consideră că rezultă din însuși modul de redactare a articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE că tratatul a înțeles să confere statelor membre o importantă putere de apreciere privind măsurile pe care le adoptă pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței lor și care se raportează la produsele cărora li se aplică dispozițiile alineatului (1) litera (b) menționat anterior. Astfel, articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE ar permite statelor membre să deroge de la articolul 26 CE și de la Codul vamal comunitar în cazul importurilor de echipamente destinate în exclusivitate unor scopuri militare atunci când obiectivul acestor importuri este de a proteja interesele esențiale ale siguranței statului membru în cauză, ținând seama de situația specifică a acestuia din urmă.

40 Astfel, pentru justificarea neperceperii taxelor vamale la importurile de material militar pe parcursul perioadei respective, Republica Elenă invocă aplicarea excepțiilor prevăzute la articolul 296 alineatul (1) literele (a) și (b) CE întrucât aplicarea legislației vamale comunitare în privința acestor importuri ar fi pus în pericol interesele esențiale ale siguranței sale.

41 Republica Elenă consideră că problema existenței sau a inexistenței unei infracțiuni vamale anterior intrării în vigoare a Regulamentului nr. 150/2003 nu a fost tranșată definitiv. În plus, apariția unei datorii financiare depinde, potrivit acestui stat membru, de apariția datoriei vamale corespunzătoare.

42 Republica Elenă afirmă că plata taxelor vamale la momentul importului de echipamente militare nu doar că ar influența în mod semnificativ programul național de înarmare, ci ar avea și o consecință directă asupra capacității sale de apărare, punând prin aceasta direct în joc protecția intereselor esențiale ale siguranței sale, în sensul articolului 296 CE.

43 Republica Elenă consideră că dispune de o largă putere de apreciere în ceea ce privește măsurile necesare protecției intereselor esențiale ale siguranței sale. În această privință, faptul că Regulamentul nr. 150/2003 ține seama de interesele esențiale ale siguranței statelor membre prevăzând, cu începere de la 1 ianuarie 2003, suspendarea taxelor vamale la importul de echipamente militare nu pune în discuție posibilitatea aplicării articolului 296 CE atunci când statele membre îndeplinesc condițiile stabilite de acest articol.

44 În această privință, Republica Elenă este, de altfel, de părere că, prin adoptarea Regulamentului nr. 150/2003, legiuitorul comunitar a confirmat necesitatea respectării intereselor privind siguranța statelor membre și dreptul lor de a invoca confidenția-

litatea atunci când e necesar, și aceasta prin intermediul procedurilor administrative specifice în cadrul regimului de suspendare a taxelor vamale.

45 Republica Elenă apreciază că a furnizat Comisiei informații atât cât era posibil, în măsura în care informații suplimentare ar aduce atingere intereselor esențiale ale siguranței sale și în care rezultă în mod clar din informațiile comunicate că plata taxelor vamale ar fi influențat capacitatea sa de apărare, de exemplu prin reducerea programului de aprovizionare și de întreținere a forțelor aeriene, ținând seama de costul deosebit de ridicat al interceptărilor.

46 În plus, Republica Elenă apreciază că este imposibilă calcularea cu precizie a taxelor vamale care ar fi datorate fără a comunica și informațiile referitoare la importuri pe tip de material, din moment ce constituie în egală măsură baza de calcul pentru nomenclatura vamală.

Aprecierea Curții

47 Codul vamal comunitar prevede perceperea taxelor vamale la importul de bunuri de uz militar, precum cele din speță, provenite din state terțe. Nicio dispoziție din reglementarea vamală comunitară nu prevedea, pentru perioada importurilor în litigiu, și anume perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, scutirea specifică de taxe vamale pentru importul acestui tip de bunuri. În consecință, nu exista pentru această perioadă nici o scutire expresă de obligația de a plăti autorităților competente taxele datorate, însoțite, după caz, de dobânzi de întârziere.

48 Se poate deduce, pe de altă parte, din adoptarea Regulamentului nr. 150/2003, care prevede suspendarea taxelor vamale la anumite armamente și echipamente militare de la 1 ianuarie 2003, că legiuitorul comunitar a plecat de la ipoteza că o obligație de a plăti taxele vamale exista anterior acestei date.

49 Republica Elenă nu a negat, în niciun moment, existența importurilor în litigiu pe parcursul perioadei luate în considerare. Republica Elenă s-a mărginit să conteste dreptul Comunității la resursele proprii în cauză, argumentând că, în virtutea articolului 296 CE, obligația de a plăti taxele vamale pe armamentul importat din state terțe ar aduce o gravă atingere intereselor esențiale ale siguranței sale.

50 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, deși adoptarea măsurilor apte să asigure siguranța lor internă și externă este de competența statelor membre, totuși nu rezultă din aceasta că asemenea măsuri se sustrag în totalitate domeniului de aplicare al dreptului comunitar (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 1999, Sirdar, C-273/97, Rec., p. I-7403, punctul 15, și Hotărârea din 11 ianuarie 2000, Kreil, C-285/98, Rec., p. I-69, punctul 15). Astfel, după cum Curtea a constatat deja, tratatul prevede derogări exprese aplicabile în situații susceptibile să afecteze siguranța publică doar la articolele 30 CE, 39 CE, 46 CE, 58 CE, 64 CE, 296 CE și 297 CE, care privesc ipoteze excepționale precis delimitate. Nu se poate deduce din aceasta că ar exista o rezervă generală, inerentă tratatului, care ar exclude din sfera de aplicare a dreptului comunitar orice măsură luată în temeiul siguranței publice. Recunoașterea unei astfel de rezerve, în afara condițiilor specifice ale prevederilor tratatului, ar risca să aducă atingere caracterului imperativ al dreptului comunitar și aplicării uniforme a acestuia (a se vedea Hotărârea din 11 martie 2003, Dory, C-186/01, Rec., p. I-2479, punctul 31 și jurisprudența citată).

51 În plus, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă în ceea ce privește derogările de la libertățile fundamentale (a se vedea printre altele Hotărârea din 31 ianuarie 2006, Comisia/Spania, C-503/03, Rec., p. I-1097, punctul 45, Hotărârea din 18 iulie 2007, Comisia/Germania, C-490/04, Rep., p. I-6095, punctul 86, și Hotărârea din 11 septembrie 2008, Comisia/Germania, C-141/07, Rep., p. I-6935, punctul 50), derogările prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE trebuie interpretate strict.

52 Mai particular, în ceea ce privește articolul 296 CE, trebuie subliniat că, deși acest articol face vorbire de măsuri pe care un stat membru le poate aprecia ca necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale sau de informații a căror divulgare o consideră contrară acestor interese, acesta nu poate totuși să fie interpretat într-un asemenea mod încât să confere statelor membre autoritatea de a deroga de la dispozițiile tratatului prin simpla invocare a intereselor menționate.

53 Pe de altă parte, în domeniul taxei pe valoarea adăugată, în Hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania (C-414/97, Rec., p. I-5585), Curtea a constatat neîndeplinirea obligațiilor în cauză pentru motivul că Regatul Spaniei nu demonstrase că scutirea de taxa menționată la importurile și achizițiile de armament, de muniție și de material de uz exclusiv militar, scutire prevăzută de legislația spaniolă, era justificată, în temeiul articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, de necesitatea de a proteja interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

54 În consecință, statul membru care invocă beneficiul articolului 296 CE trebuie să dovedească necesitatea recurgerii la derogarea prevăzută la acest articol în scopul protejării intereselor esențiale ale siguranței sale.

55 În lumina acestor considerații, nu poate fi admis ca un stat membru să invoce scumpirea materialului militar ca urmare a aplicării taxelor vamale la importurile de astfel de material provenind din state terțe pentru a pretinde să fie scutit, în detrimentul

altor state membre care, în ceea ce le privește, percep și achită taxele vamale referitoare la asemenea importuri, de obligațiile pe care i le impune solidaritatea financiară în privința bugetului comunitar.

56 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia procedurile vamale comunitare nu ar fi de natură să asigure siguranța Republicii Elene, având în vedere exigențele de confidențialitate conținute în acordurile încheiate cu statele exportatoare, trebuie subliniat, după cum observă pe bună dreptate Comisia, că aplicarea regimului vamal comunitar implică intervenția agenților, comunitari și naționali, care sunt ținuți dacă este cazul de o obligație de confidențialitate, în situația prelucrării unor date sensibile, de natură să protejeze interesele esențiale ale siguranței statelor membre.

57 Pe de altă parte, declarațiile pe care statele membre trebuie să le completeze și să le transmită Comisiei în mod periodic nu presupun atingerea unui nivel de precizie de o asemenea natură încât să conducă la prejudicierea intereselor statelor menționate atât în materie de siguranță, cât și de confidențialitate.

58 În aceste condiții și în conformitate cu articolul 10 CE referitor la obligația care revine statelor membre de a facilita îndeplinirea misiunii Comisiei care constă în a veghea la respectarea tratatului, acestea sunt ținute să pună la dispoziția acestei instituții documentele necesare verificării regularității transferului de resurse proprii ale Comunității. Totuși, o asemenea obligație nu se opune, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 168 din concluzii, posibilității statelor membre de a limita informația

transmisă, de la caz la caz și în mod excepțional, pe baza articolului 296 CE, la anumite elemente ale unui document sau de a refuza complet transmiterea acesteia.

59 Având în vedere considerațiile care precedă, Republica Elenă nu a demonstrat îndeplinirea condițiilor necesare pentru aplicarea articolului 296 CE.

60 În sfârșit, în ceea ce privește argumentele Republicii Elene care vizează a demonstra că, din cauza inacțiunii prelungite a Comisiei, precum și a adoptării Regulamentului nr. 150/2003, acest stat membru putea să considere în mod legitim că Comisia nu ar introduce prezenta acțiune în măsura în care aceasta ar fi acceptat în mod tacit existența unei derogări în materie, trebuie amintit că în niciun stadiu al procedurii Comisia nu a abandonat poziția sa de principiu.

61 Astfel, în declarația sa formulată cu ocazia negocierilor referitoare la Regulamentul nr. 150/2003, Comisia și-a exprimat voința fermă de a nu renunța la perceperea taxelor vamale care ar fi trebuit plătite pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a acestuia și și-a rezervat dreptul de a adopta inițiativele care s-ar impune în această privință.

62 Rezultă din ceea ce precedă că, prin refuzul de a proceda la calculul și la plata către Comisie a resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisie, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul nr. 1552/89, până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul nr. 1150/2000.

Cu privire la cheltuielile de judecată

63 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată, iar Republica Elenă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

64 Conform alineatului (4) primul paragraf al aceluiași articol, Regatul Danemarcei, Republica Italiană, Republica Portugheză și Republica Finlanda, care au intervenit în litigiu, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Prin refuzul de a proceda la calculul și la plata către Comisia Comunităților Europene a resurselor proprii nepercepute în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, privind importul de material militar cu scutire de taxe vamale, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere legate de neplata resurselor proprii menționate către Comisia Comunităților Europene, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996, până la 31 mai 2000, precum și, începând de la aceeași dată, în temeiul acelorași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților.

2) Obligă Republica Elenă la plata cheltuielilor de judecată.

3) Regatul Danemarcei, Republica Italiană, Republica Portugheză și Republica Finlanda suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături